

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Петър Александров Цонов

относно: конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“ за нуждите на Медицински колеж - Варна, инспектор по общественото здраве, обявен в ДВ бр. 77/26.09.2017 г. в област висше образование 7, Здравеопазване и спорт, професионална направление 7.1, Медицина по научната специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“.

Със Заповед № Р-109-457/22.12.2017 г. на Ректора на МУ-Варна съм определен да изготвя становище като член на научното жури. В обявения конкурс участва един кандидат - д-р Цветелина Христова Търпоманова, д.м. Тя е представила всички необходими документи, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна.

Д-р Цветелина Търпоманова завършва МУ Варна през 1994 г. Придобива специалност „Психиатрия“ (2001), „Здравен мениджмънт“ (2003), магистърска степен по „Здравен мениджмънт“ в МУ-Варна–(2007). Защишава дисертационен труд „Развитие на системата за лечение на зависимости – създаване и управление на структури в Община Варна“ (2012) и придобива образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“. Трудовият си стаж д-р Цв.Търпоманова започва като специализант в Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ в МУ- Варна. Работи като началник на Наркологично отделение в ДПБ, после като управител на общинското лечебно заведение „АГП СМП - Център за психично здраве - Варна с основна дейност е лечение и рехабилитация на лица, зависими от наркотични вещества. Участва в квалификационни курсове по превенция, диагностика, лечение, рехабилитация на зависими. Участва в работна група за разработване на стандарти за добра клинична

практика в субституиращото поддържащо лечение на зависимостите (2008). Член е на „Експертен съвет по лечение на зависимости“ към МЗ (2013 – 2015) и участва в изготвяне на медицински стандарт „Психиатрия“. Ръководител е на петгодишна общинска програма „Учение без напрежение“, която обхваща 16 училища на територията на град Варна. Започва работа като хоноруван преподавател по дисциплината „Социална медицина и промоция на здравето“ към Медицински колеж - Варна (2012), асистент към УНС „ИОЗ и СД“ (2013), главен асистент и административен асистент (2015). Има дългогодишен практически опит както в областта на зависимостите - превенция и промоция на здраве, така и като лектор в СДО „Ранна детска интервенция“ - МУ- Варна.

Д-р Цветелина Търпоманова кандидатства с достатъчна по обем научна дейност и напълно покрива изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в МУ- Варна. Приложените за участие в конкурса документи доказват научната активност на кандидата в изследователски и научно-приложен аспект. За участие в настоящия конкурс са приложени:

дисертационен труд (автореферат) за присъждане на ОНС „Доктор“; монографичен хабилитационен труд; 4 образователни пособия; 50 публикации в списания и сборници (вкл. 14 в чужбина); 12 публикувани резюмета (вкл. 7 в чужбина); 38 участия в научни форуми (вкл. 18 в чужбина). Публикациите и са в утвърдени у нас научни списания: „Социална медицина“, „Здравна икономика и мениджмънт“, „Варненски медицински форум“. Публикациите са приложени към материалите за конкурса, както и справката цитиранията в български сборници и списания – 9 на брой.

Д-р Цветелина Търпоманова е самостоятелен автор на 13 пълнотекстови публикации и 4 резюмета и първи автор на 16 пълнотекстови публикации и 1 резюме. Участвала е в 15 проекта, от които 2 с международно участие и е ръководила повечето от тях.

Научните трудове и резултатите от изследователската работа по програми и проекти са обособени тематично в направленията:

Лечение и рехабилитация на лица, зависими от наркотични вещества; Промоция на здраве с акцент училищна възраст;

Оптимизиране на обучението на студентите в Медицински колеж – Варна.

По първото научно направление са публикувани автореферат на дисертационния труд, монография, 16 пълнотекстови публикации (13 в България и 3 в чужбина) и една

публикация в резултат на участие в работна група за изготвяне на насоки за добра практика в субституиращото и поддържащо лечение. Изнесени са 7 доклада на чуждестранни научни форуми на теми, свързани с българския опит в лечението и рехабилитацията на зависими. Основните и приноси са в проучване на структурите за лечение и рехабилитация на зависими лица, анализ на системата за лечение и рехабилитация на зависими лица в град Варна, оценка на нуждите от лечение и рехабилитация на зависимости с оглед националните и културални особености, разработване на модели и алгоритми за лечение и рехабилитация, оценка, насочване и координация, участие в изготвянето на Насоки за добра клинична практика в субституиращото лечение, участие в изработването на Стандарт за лечение на лица зависими към опиоиди, предложение за модел за оптимизиране на метадоновото лечение в България.

По второто научно направление - Промоция на здраве с акцент училищна възраст - са публикувани 21 публикации (13 в България и 8 в чужбина), както и резюмета на 3 доклада от български научни форуми. Публикувани са три сборника с теми по проблемното и агресивно поведение на деца и ученици. Има проучванията сред ученици за нивото на агресивност сред гимназиалния курс и моделиращите го фактори (петгодишна общинска програма „Учение без напрежение“), употреба на психоактивни вещества в училищата във Варна и София, изследване на информираността на ученици за здравословния начин на живот, анализ на някои причини за значими отклонения в здравето на децата и юношите, идентифициране на рискови фактори, предизвикващи социално значими заболявания в зряла възраст. Основните приноси са в изработване на насоки за добра практика за превенция и справяне с агресията в училищна възраст, изготвяне на Методическо ръководство за педагогически съветници и Пътеводител на съвременния родител, апробиране на интервенции за справяне с проблемно поведение на ученици на територията на град Варна, изработване на план-програми за здравно образование за 1-4 кл., 5-8 кл. и 9-12 кл.

По третото направление - Оптимизиране на обучението на студентите в Медицински колеж - Варна са публикувани 13 пълнотекстови публикации (10 в България и 3 в чужбина). По темата са изнесени доклади на български и международни научни форуми. Проучванията в това направление са свързани с изследване на мотивацията за избор на специалност сред студентите от МК- Варна, проучване на нагласите за професионална реализация, изследване информираността на студентите за здравословния начин на живот и безопасните условия на труд, проучване на

възможностите за реализация на студентите като специалисти в системата на средното образование. Основните приноси са в изготвяне на предложения за учебна програма на студенти от медицински университет и медицински колеж за психосоциална подкрепа в системата на средното образование и разширяване на програмата по „Промоция на здраве в училище“ с цел подготовка на инспекторите по общественото здраве.

Научно-приложните и методични приноси на д-р Цв.Търпоманова са основно в предложенията и за учебна програма на студенти от медицински университет и медицински колеж за психосоциална подкрепа в системата на средното образование и разширяване на програмата по дисциплината „Промоция на здраве в училище“ за инспекторите по общественото здраве за специалистите по здравно образование в училищата.

Учебно-преподавателската дейност на д-р Търпоманова започва през 2012 г. Сега води лекционен курс по дисциплината „Социална медицина и промоция на здравето“ на седем специалности от МК-Варна. Води и две избираеми дисциплини на студентите от специалност „ИОЗ“- „Промоция на здраве в училище“ и „Промоция на здраве на работното място“ от 2015 г. и „Организационна култура“ от 2017 г..

Не съм се срещал лично с д-р Цв. Търпоманова, но имам отлични впечатления за прецизната и работа като автор на статиите публикувани в списание „Социална медицина“, чийто главен редактор съм от 2007 година.

Заклучение

Представените документи за конкурса и научната продукция напълно удовлетворяват по критериите за качество и висок професионализъм доказани с резултатите от успешната и научно-приложна и методична дейност в областта на зависимостите. По мое мнение Д-р Цветелина Търпоманова изцяло покрива изискванията според Закона за академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна.

Въз основа на всичко написано по-горе убедено препоръчам на Уважаемия Научен Съвет да присъди на д-р Цветелина Търпоманова академична длъжност „Доцент“ по научна специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“ за нуждите на Медицински колеж - Варна, обявен в ДВ бр. 77/26.09.2017 г. в област висше образование 7, Здравеопазване и спорт, професионална направление 7.1, Медицина по научната специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“.

София, 28 януари 2018

доц. д-р Петър Цонов дм